

**ВАЗОРАТИ САНОАТ ВА ТЕХНОЛОГИЯҲОИ НАВИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҲИ ТЕХНОЛОГИИ ТОҶИКИСТОН**

НИЗОМНОМАИ

**ПОСТДОКТОРАНТУРАИ
ДОНИШГОҲИ ТЕХНОЛОГИИ ТОҶИКИСТОН**

**Бо Қарори Шӯрои олимони Донишгоҳи технологии Тоҷикистон
тасдиқ шудааст (Суратмачлиси № ____ аз « ____ » _____ соли 2019)**

ДУШАНБЕ -2019

Низомномаи постдокторантураи
Донишгоҳи технологии Тоҷикистон

1. Муқаррароти умумӣ

1. Низомномаи постдокторантура (минбаъд - Низомнома) дар асоси Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Дар бораи фаъолияти илмӣ ва сиёсати давлатӣ оид ба илму техника», Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи низомномаи постдокторантура” №562 аз 30 ноябри соли 2018 ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардида, тартиби таъсис ва таҳсил дар постдокторантураро дар Донишгоҳи технологии Тоҷикистон муайян менамояд.

2. Постдокторантура шакли тайёр намудани кадрҳои баландихтисоси илмӣ ва илмию педагогӣ барои ба таври амиқ азхудкунии донишҳои назариявӣ ва гузаронидани таҳқиқоти илмӣ аз ҷониби докторҳои фалсафа (PhD) - докторҳо аз рӯи ихтисос, номзади илм ва таҳияи рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат мебошад. Постдокторантура бо мақсади баланд бардоштани дараҷаи илмии муҳаққиқон ва рушди лоиҳаҳои илмие пешбинӣ мегардад, ки дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва муассисаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ амалӣ карда мешаванд. Постдокторантура ба муҳдати то 3 сол дар шакли таҳсили рӯзона дар асоси бучетӣ ва шартномавӣ, тибқи теъдоди ҷойҳои, ки дар нақшаи қабул пешбинӣ гардидаанд, дар муассисаҳои таъсис дода мешавад, ки барои омода намудани докторантҳо аз руи ихтисос ва постдокторантҳо иҷозатномаи дахлдор доранд.

2. Барномаи таҳсил дар постдокторантура ва талабот ба рисолаи илмӣ барои дарёфти
дараҷаи илмии доктори ҳабилитат

3. Барномаи таҳсил дар постдокторантура кори илмӣ-таҳқиқотӣ (таҳияи рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат) ва кори таҷрибавӣ-таҳқиқотӣ (аз ҷумла корҳои таҷрибавӣ- конструкторӣ, илмӣ-озмоишӣ ва ғайра доир ба мавзӯи рисолаи илмӣ)- ро фаро мегирад. Натиҷаҳои кори илмӣ-таҳқиқотӣ ва таҷрибавӣ- таҳқиқотӣ ҳар нимсола аз ҷониби постдокторант дар шакли ҳисоботи мухтасар пешниҳод карда мешаванд. Натиҷаи ниҳоии кори илмӣ- таҳқиқотӣ ва таҷрибавӣ-таҳқиқотии постдокторант рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат мебошад.

4. Ба шахсоне, ки постдокторантураро гузаштаанд, дараҷаи олии академии доктори ҳабилитат дар асоси ҳимояи рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат дар шуроҳои диссертатсионӣ аз ҷониби Муассисаи Давлатии «Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дода мешавад.

5. Диплом дар бораи дараҷаи илмии доктори ҳабилитат ва дипломи доктори илм (анъанавӣ) баробарарзиш ҳисобида мешаванд.

6. Дараҷаи илмии доктори ҳабилитат аз ҷониби шурои ҳимояи диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисос, барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат (минбаъд - шурои диссертатсионӣ) аз руи натиҷаҳои ҳимояи оммавии рисолаи илмӣ, ки ҳангоми таҳсил дар постдокторантура аз ҷониби довталаби соҳиби дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз руи ихтисос омода шудааст, дода мешавад.

7. Рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат аз ҷониби кормандони илмӣ ва педагогӣ ҳангоми таҳсил дар постдокторантура дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва

муассисаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ таҳия карда мешавад.

8. Самти ихтисоси илмӣ ҳангоми тайёр намудани кадрҳои илмӣ дар постдокторантура мувофиқи Таснифоти намунавии самт ва ихтисосҳои постдокторантура (замимаи 1) муқаррар карда мешавад.

9. Дипломи доктори ҳабилитат аз ҷониби Муассисаи Давлатии «Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» тибқи намуна (замимаи 2) дода мешавад.

10. Рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат кори илмии нисбат ба рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисос аз ҷиҳати сифат (бо мундариҷаи таҳқиқот) ва миқдор (бо ҳаҷми таҳқиқот) дар сатҳи баландтар буда, бояд тақрори он набошад.

11. Рисолаи илмӣ бояд дар доираи самтҳои афзалиятноки рушди илм ва технология дар кишвар ҳамчун кори илмӣ-таҳассусӣ иҷро карда шавад, ки дар он дар асоси таҳқиқоти гузаронидаи муаллиф нуқтаҳои асосии назариявие қоркард шудаанд, ки дар маҷмӯъ онҳоро ҳамчун комёбии илмӣ арзёбӣ кардан мумкин аст, ё ин ки масъалаи илмие ҳал карда шудааст, ки аҳамияти сиёсӣ, иҷтимоӣ-иқтисодӣ, фарҳангӣ ва ё хоҷагидорӣ дорад, ё ин ки роҳҳои нави илман ва аз ҷиҳати техникӣ, технологӣ ва дигар ҷиҳатҳо асосноккардашудае баён карда шудаанд, ки амалӣ кардани онҳо дар рушди кишвар саҳми арзанда мегузорад.

12. Рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат бояд аз ҷониби муаллиф мустақилона бо забони давлатӣ, русӣ ё англисӣ таълиф шуда бошад, ягонагии дохилӣ дошта бошад, натиҷаҳои нави илмӣ ва нуқтаҳои асосиеро дар бар гирад, ки барои ҷимояи оммавӣ пешниҳод мешаванд ва аз саҳми шахсии муаллифи рисолаи илмӣ дар илм шаҳодат диҳанд. Дар рисолаи илмие, ки хусусияти амалӣ дорад, бояд оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои илмии аз ҷониби муаллиф бадастоварда маълумот оварда шавад, дар рисолаи илмие, ки хусусияти назариявӣ дорад, бояд тавсияҳо оид ба истифодаи хулосаҳои илмӣ дода шаванд. Роҳҳои ҳалли масъалаҳо, ки муаллифи рисолаи илмӣ пешниҳод намудааст, бояд асоснок бошанд ва дар қиёс бо дигар роҳҳои маълуми таҳқиқшуда баҳогузорӣ карда шаванд.

13. Натиҷаҳои асосии илмии рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат бояд дар нашрияҳои илмии тақризшаванда ба ҷоп расанд. Миқдори асарҳои нашршуда, ки дар онҳо натиҷаҳои асосии илмии рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат дар нашрияҳои тақризшаванда баён карда мешаванд, бояд чунин бошад:

- дар соҳаи санъатшиносӣ ва фарҳангшиносӣ, илмҳои иҷтимоӣ- иқтисодӣ, ҷамъиятӣ ва гуманитарӣ - на камтар аз 15 мақола;

- дар дигар соҳаҳо - на камтар аз 10 мақола.

14. Тартиби ҷимояи рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

15. Талаботи дигар ба сатҳ ва шакли таҳияи рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳудудии соҳаҳои маориф ва илм пешбинӣ карда мешаванд.

3. Тартиби қабул ба постдокторантура ва ташкили фаъолияти он

16. Ба постдокторантура дар асоси озмун бо пешниҳоди ариза чунин шахсон қабул карда мешаванд:

- дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисос ва номзади илм доранду, дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва муассисаҳои илмӣ- таҳқиқотӣ фаъолият мекунанд;

- корҳои илмӣ, шаҳодатномаҳои муаллифии барои илм ва амал хусусияти пешқадамдошта, амалисозии арзишманд (аз натиҷаҳои рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз руи ихтисос бояд баландтар бошанд) доранд, ки дар давоми на камтар аз се сол баъд аз химояи рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз руи ихтисос амалӣ карда шудаанд;

- дастнависҳо, корҳои илмӣ ва шаҳодатномаҳои муаллифие доранд, ки аз се ду ҳиссаи рисолаи илмии барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат зарурро ташкил медиҳанд.

17. Қабул ба постдокторантура бо тавсияи кафедра (шуъба, озмоишгоҳи илмӣ (лаборатория), гуруҳи эҷодӣ) ва шӯрои илмии (техникии) муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва муассисаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, ки дар он рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат коркард мешавад, инчунин дар асоси рӯйхати пешниҳодгардидаи корҳои нашршуда дар нашрияҳои таҳассусӣ ва натиҷаҳои суҳбат дар комиссияи интихобию озмунӣ барои қабул ба постдокторантура, ки бо фармоиши ректори Донишгоҳи технологии Тоҷикистон ташкил мегардад, сурат мегирад.

18. Қабул ба постдокторантураи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон дар асоси қарори шӯрои илмӣ (техникӣ) дар шакли фармоиши ректори Донишгоҳи технологии Тоҷикистон ба роҳ монда мешавад.

19. Нақшаи қабул ба постдокторантура барои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва муассисаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ тибқи қонунгузори амалкунанда, бо дарназардоштани талаботи иқтисодии миллӣ аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ муқаррар карда мешавад.

20. Шахсе, ки ба постдокторантура қабул карда мешавад, мақоми постдокторантро ба даст меорад, ки ба мақоми докторанти аънаванӣ баробар ҳисобида мешавад.

21. Дар асоси таҷрибаи ҷаҳонии ташкили фаъолияти постдокторантура оғози давраи таҳсил дар постдокторантура аз 1 октябр тавсия карда мешавад.

22. Шахсе, ки ба постдокторантура аз ҳисоби бучети давлатӣ қабул шудааст, тибқи муқаррароти қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи меҳнат бо нигоҳ доштани ҷойи кори қаблаш ва маошаш дар давоми тамоми муҳлати таҳсил дар постдокторантура, аз кор озод карда мешавад.

23. Фаъолияти постдокторантура тибқи тартибе, ки Низомномаи мазкур муқаррар намудааст, ба таври мушобех бо докторантураи аънаванӣ роҳандозӣ карда мешавад.

24. Постдокторант метавонад як мушовири илмӣ бо дараҷаи илмии доктори ҳабилитат ё доктори илм дошта бошад.

25. Шӯрои илмии (техникӣ) Донишгоҳи технологии Тоҷикистон дар муддати 3 моҳ баъд аз қабули қарор оид ба қабул ба постдокторантура мавзӯи рисолаи илмӣ ва мушовир(он)-и илмиро тасдиқ менамояд.

26. Рӯйхати постдокторантҳо бо нишон додани ихтисос, мавзӯи рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат, мушовирони илмӣ ба муассисаи давлатии «Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон», Муассисаи Давлатии «Маркази миллии патенту иттилоот»-и Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод ва дар сомонии Донишгоҳи технологии Тоҷикистон ҷой дода мешавад.

27. Дар анҷоми ҳар як нимсола постдокторант ба шӯрои илмии (техникӣ) Донишгоҳи технологии Тоҷикистон ҳисобот доир ба корҳои ба анҷомрасонида, нусхаҳои корҳои илмии дар ин давра нашргардида ва ё барои нашр қабулшударо пешниҳод менамояд. Шӯрои илмӣ (техникӣ) бо овоздиҳии кушод оид ба идома додан ва ё қатъ намудани таҳсил дар постдокторантура, дар асоси меъёрҳои натиҷанокии кори постдокторант, ки аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи маориф ва илм муқаррар гардидаанд, қарор қабул менамояд.

28. Постдокторант уҳдадор аст, ки дар муддати барои таҳсил дар постдокторантура ҷудошуда рисолаи илмиро барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат химоя намояд ва ё ҳадди ақал ба шӯрои илмии (техникии) Донишгоҳи технологии Тоҷикистон рисолаи илмиашро пешниҳод намояд, то дар асоси он сохтори илмии дахлдор барои баррасӣ намудани рисолаи илмӣ дар шӯрои диссертатсионӣ тавсия диҳад, ба постдокторант бошад, маълумотнома доир ба таҳсил дар

постдокторантура бо нишон додани оғоз ва анҷоми муҳлати гузаштан аз постдокторантура дода шавад.

29. Постдокторант дар давраи таҳсил дар постдокторантура ҳуқуқ дорад, ки тибқи қонунгузори амалкунанда ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон грантҳои илмӣ гирад.

30. Ҳангоми таҳсил дар постдокторантура постдокторантҳо метавонанд ҳамасола, агар ба он зарурат бошад, ба сафари хизмати илмӣ давомнокиаш аз 30 рӯз то 12 моҳ раван карда шаванд, ки хароҷоти онро муассисаҳое, ки ба постдокторантҳо тибқи қонунгузорӣ ва санадҳои меъёрии ҳудудии Ҷумҳурии Тоҷикистон стипендия медиҳанд, ё дар доираи барномаҳои байналмилалӣ таълимию илмӣ пардохт мекунанд.

31. Ҳисобот доир ба натиҷаҳои сафари хизмати илмӣ постдокторант дар давоми 7 рӯз пас аз баргаштан ба муассисае пешниҳод карда мешавад, ки хароҷоти онро пардохт намудааст.

32. Агар рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори ҳабилитат пеш аз муҳлат ҳимоя шавад, постдокторант аз рӯзи додани диплом доир ба дараҷаи илмӣ дахлдор аз ҷониби Муассисаи Давлатии «Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» мақомашро аз даст медиҳад.

33. Барои роҳбарии илмӣ постдокторант ба мушовири илмӣ 120 соати академӣ дар як сол барои ҳар як шахс муқаррар карда мешавад. Теъдоди умумии соатҳое, ки ба як мушовири илмӣ дар постдокторантура пешбинӣ шудаанд, наметавонад аз 50 ғоизи сарбории солонаи педагогӣ- илмӣ бештар бошад.

34. Агар постдокторант ду мушовири илмӣ дошта бошад, 120 соати солона, ки барои як постдокторант пешбинӣ шудааст, байни онҳо бо таносуби аз се ду ҳисса ё тибқи шартномаи тасдиқнамудаи донишгоҳе, ки постдокторантдору омода мекунад, тақсим карда мешавад.

35. Барои қабул намудан ба постдокторантура ба ҳар як узви комиссияи интихобию озмунӣ ду соати академӣ ба ҳар як довталаб муқаррар карда мешавад, ки аз ҷониби донишгоҳ, ки постдокторантдору омода мекунад, пардохт карда мешавад.

36. Хароҷоти ҳимояи рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори ҳабилитат тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷуброн карда мешавад (агар рисолаи илмӣ аз ҷониби постдокторантҳои собиқ дар тули ду сол баъди ба итмом расидани таҳсил дар постдокторантура ҳимоя карда шавад). Шахсоне, ки рисолаи илмиро дар муҳлати муқарраршуда ҳимоя накардаанд, тамоми хароҷотро аз ҳисоби худ ҷуброн мекунанд.

37. Маблағҳое, ки барои омода намудани постдокторантҳо дар асоси шартнома ба даст оварда мешаванд, барои пардохт намудани музди меҳнати мушовирони илмӣ дар постдокторантура, аъзои комиссияи интихобию озмунӣ барои қабул ба постдокторантура, барои ҳавасмандгардонии моддии шахсоне, ки ба омода намудани онҳо ҷалб карда шудаанд, барои аз ҷиҳати моддӣ-техникӣ таҷҳизонидани кафедраҳои (шӯъбаҳо, озмоишгоҳҳои) дахлдор ва барои дигар мақсадҳо тибқи қонунгузори амалкунанда ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода бурда мешаванд.

38. Талабот ба таҳсил дар постдокторантура, ки тибқи Ҳизомномаи мазкур пешбинӣ шудааст, инчунин ба шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванде тааллуқ дорад, ки постдокторантураро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси шартнома ё созишномаҳои байнидавлатӣ ва муассисаҳои салоҳиятдори дигар кишварҳо мегузаранд.

39. Масъулият барои ташкил намудани ғайриилмӣ постдокторантура дар доираи муассисаҳое, ки ҳуқуқи омода намудани постдокторантдору доранд, ба зиммаи муовини ректор оид ба илм ва татбиқот, котиби илмӣ ва сохторҳои дигари дахлдори донишгоҳ вогузор карда мешавад.

40. Постдокторантура метавонад дар шакли мақсаднок ба роҳ монда шавад (сафарбар намудани постдокторант аз ҷониби муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва муассисаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ба сафари хизматӣ барои таҳияи рисолаи илмӣ барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори ҳабилитат дар яке аз ташкилоти тахассусии кишвар ё хориҷи он). Постдокторантураи мақсаднок ҳамчун як шакли босамари омода намудани мутахассисони илмӣ дараҷаи баланди касбидошта

метавонад, ки дар ҳама соҳаҳои иқтисодиёти миллӣ истифода бурда шавад.

41. Қабул ба постдокторантураи мақсаднок дар асоси озмуни кушода амалӣ карда шуда, ба он шахсоне роҳ дода мешаванд, ки онҳоро Донишгоҳи технологии Тоҷикистон тибқи нақшаи қабул, шартномаҳо байни унвонҷӯён ва муассисаҳо, байни муассисаҳои дахлдор ва созишномаҳои байнидавлатӣ оид ба таҳсил дар постдокторантура дар хориҷи кишвар ё таҳсил дар постдокторантура аз ҷониби шаҳрвандони хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамчунин тибқи ҳамин Низомнома тавсия додаанд.

42. Харочот барои омодагии постдокторантҳо дар постдокторантураи мақсаднок, аз ҷумла таъмини онҳо бо стипендия ба зиммаи донишгоҳ аст, ки онҳоро ба постдокторантура равон намудааст, ҳангоми мавҷуд будани созишномаҳои байнидавлатӣ бошад, мутобиқ бо шартҳои созишномаҳои мазкур сурат мегирад.

43. Постдокторанте, ки аз постдокторантураи мақсаднок мегузарад, метавонад, ки ду мушовири илмӣ дошта бошад: як нафар аз муассисае, ки ӯро равон намудааст ва як нафар аз муассисае, ки дар он аз постдокторантура мегузарад, агар таҳқиқоти илмӣ дар ҳардӯй ин муассисаҳо (муассисаҳои илмӣ) гузаронида шавад.

44. Постдокторанти постдокторантураи мақсаднок ба комиссияи интихобию озмунӣ барои қабул ба постдокторантура иловатан нусхаи шартномаеро, ки тибқи бандҳои дахлдори Низомномаи мазкур баста шудааст, пешниҳод менамояд.

45. Шахсоне, ки ба хориҷи кишвар барои таҳсил дар постдокторантура фиристода шудаанд, метавонанд, ки рисолаҳои илмии омодашударо барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат тибқи қоидаҳои амалкунандаи кишвари будубош бо минбаъд гузаштан аз тартиби баробарарзишӣ ва эътирофи дипломҳои гирифташуда, дар асоси қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, ё худ дар шӯроҳои дахлдори диссертатсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи талабот Ҳимоя кунанд.

4. Ҳуқуқ ва уҳдадориҳои постдокторант

46. Постдокторант дар асоси қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Дар бораи фаъолияти илмӣ ва сиёсати давлатӣ оид ба илму техника», санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ки аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ тасдиқ шудаанд, оинномаи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон ва санадҳои дигари меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ ва уҳдадориҳо дорад.

47. Ба постдокторант стипендия дода мешавад, ки андозаи он на камтар аз музди меҳнати моҳонаи дотсент (аз ҳисоби бучети давлатӣ ва суратҳисоби махсуси донишгоҳ) мебошад. Стипендияи мазкур аз ҷониби донишгоҳ, ки постдокторантро фиристодааст, ҷудо карда мешавад. Бо мақсади татбиқи таҷрибавии натиҷаҳои кори илмӣ-таҳқиқотӣ аз рӯи мавзӯи рисолаи илмӣ постдокторант метавонад дар ҳаҷми на зиёда аз 0,5 воҳиди корӣ ба корҳои таълимӣ машғул гардад.

48. Ба постдокторантхое, ки аз ҳисоби бучети давлатӣ аз постдокторантура мегузаранд, ҳар сол таътил ба муддати 30 рузи тақвимӣ пешбинӣ мегардад.

49. Постдокторант уҳдадор аст, ки сари вақт ва сифатнок ҳама намуди корҳоро, ки дар барномаи таҳсил дар постдокторантура пешбинӣ карда шудаанд, иҷро намояд ва рисолаи тайёри илмӣ худро барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори ҳабилитат пешниҳод намояд.

50. Дар ҳолати ба миён омадани ихтилоф байни постдокторант ва мушовири илмӣ постдокторант ҳуқуқ дорад, ки ба комиссияи созиш бо мақсади ҳалли масъалаҳои баҳснок муроҷиат намояд. Дар ҳолати зарурӣ шӯрои илмӣ (техникии) Донишгоҳи технологии Тоҷикистон метавонанд, ки оид ба озод кардани мушовири илмӣ ва таъин кардани мушовири нав ба постдокторант қарор қабул намояд.

51. Постдокторант метавонад, ки аз таҳсил дар постдокторантура бо сабабҳои зерин хориҷ карда шавад:

- бо хоҳиши худ;
- бо сабаби вазъи саломатӣ;
- барои иҷро накардани барномаи таҳсил дар постдокторантура дар қисматҳои кори илмӣ-таҳқиқотӣ ва кори озмоишӣ-таҳқиқотӣ;
- барои вайрон кардани оиннома ва қоидаҳои тартиботи дохилии донишгоҳ;
- барои иҷро накардани шартҳои шартнома ҳангоми шакли таҳсили шартномавӣ;
- тибқи ҳукми эътибори қонунӣ пайдокардаи суд.

52. Ба шахсоне, ки аз постдокторантура хориҷ карда шудаанд, маълумотнома бо нишон додани оғоз ва анҷоми муҳлати таҳсил дар постдокторантура дода мешавад.

5. Муқаррароти хотимавӣ

53. Ҳамаи масъалаҳои баҳснок, ки дар раванди таҳсил дар постдокторантура ба миён меоянд, тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳал карда мешаванд.

**Таснифоти
намунавии самт ва ихтисосҳои постдокторантура
дар Донишгоҳи технологии Тоҷикистон**

1. Таснифот рамзҳои ихтисосҳои постдокторантураро барои дарёфти дараҷаи илмии доктори ҳабилитат, ки аз рӯи самти умумии Донишгоҳи технологии Тоҷикистон танзим ва аз рӯи ихтисосҳо мурағаб шудаанд, фаро мегирад.

2. Таснифот қисми таркибии низоми ягонаи тасниф ва рамзгузори маълумоти техникӣ-иқтисодӣ ва иҷтимоӣ мебошад.

3. Таснифот барои мақсадҳои зерин таҳия шудааст:

- ташкили низоми таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ аз рӯи таснифе, ки тамоми намуд ва соҳаҳои фаъолиятро фаро гирифта, ба тамоми ҷомеа ва ба ҳар як шаҳрванд дастрас аст;

- ташкили заминаи меъёрии ҳуқуқӣ барои таҳияи талаботи таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ аз рӯи ҳар як ихтисос;

- мусоидат ба болобарии сифат ва рушди таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ дар асоси дастовардҳои илм, техника, фарҳанг ва дар мувофиқат бо талаботи бозори меҳнат ва аҳоли;

- ташкили шароит барои ташаккули фазои таҳсилоти байнидавлатӣ;

- мусоидат ба коркард ва амалсозии технологияҳои ягонаи таҳсилот бодарназардоштани гуногунии мантиқан асосноки ихтисосҳо;

- ташкили шароит барои ҳисоб кардани талаботи ҳамаи соҳаҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ чумхурӣ ба мутахассисони дорои таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ ва ташаккули супориши асосноки давлатӣ барои тайёр кардани онҳо;

- таъмини ҳисоботи омӯрӣ ва таҳлилий дар соҳаи таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ дар робита бо талабот ва пешниҳод дар бозори меҳнат дар мувофиқат бо номгуӣ мансабҳои роҳбарикунанда, мутахассисон ва хизматчиёни дигар.

4. Ҳадафи таснифот ихтисосҳое мебошанд, ки аз рӯи онҳо мутахассисон дар Донишгоҳи технологии Тоҷикистон, ки таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ медиҳад, новобаста аз шакли моликият ва тобеияти идоравияшон, тайёр карда мешаванд.

5. Таснифот дар низомҳои автоматикунонидашудаи идора барои иҷрои вазифаҳои зерин истифода бурда мешавад:

- муқаррар намудани номгуӣ ихтисосҳое, ки аз рӯи зинаи таҳсилот бо ҳам алоқамандӣ доранд;

- ягонасозии ихтисосҳо;

- таъмини мувофиқати низоми тайёр кардани мутахассисони дорои таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ бо талабот ва пешниҳод дар бозори меҳнат.

6. Ихтисосҳои таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ дар таснифот дар гуруҳҳо муттаҳид карда шуда, тибқи таҷрибаи ҷаҳонӣ бо рамзҳои рақамии ҳашталоматӣ нишон дода шудаанд.

7. Аломатҳои якум ва дуҷуми рамз, ки ифодаи рақами ва ҳарфӣ доранд, зинаи таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ ифода мекунанд (7D - постдокторантура).

8. Аломатҳои сеҷум ва чоруми рамз гуруҳи ихтисосҳои таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ ифода карда, соҳаи илмро нишон медиҳанд (01 - Таҳсилот; 02 - Илмҳои гуманитарӣ ва ғайра).

9. Аломатҳои панҷум ва шашуми рамз ихтисосҳои таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ ва аломатҳои ҳафтум ва ҳаштум барномаи таълимӣ ин ихтисосҳоро ифода мекунанд.

10. Барои муҳтавои рамзи ихтисос: 7D0201(00), ки дар ин до 7D - зинаи таҳсилот (постдокторантура), 07 – соҳаи техника ва технология, 01 - рақами тартибии ихтисос аст ва (00) иловатан аз ҷониби муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва муассисаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, ки дар

зинаи таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ фаъолият доранд, дар мувофиқа бо мақомоти дахлдори идораи соҳаи маориф ва илм барои ифодаи барномаи постдокторант ворид карда мешавад.

11. Барномаҳои постдокторантура дар доираи ҳар як ихтисос дар асоси нақшаи инфиродии таълимӣ дар мувофиқат бо мавзӯи рисолаи илмӣ ташкил карда мешаванд.

12. Ихтисос ин самти тайёрии касбии постдокторант буда, дараҷаи илмии доктори ҳабилитат дар ҳамин ихтисос ё соҳаи илм дода мешавад.

13. Рамз тибқи Таснифоти стандартии байналмилалии таҳсилот (ТСБТ), ки аз ҷониби ЮНЕСКО дар соли 2011 қабул гардидааст, дар асоси талаботи байналмилалӣ ба ихтисосҳои докторантура гузошта шудааст.

Рамз	Рамзи ихтисос	Номгӯи ихтисосҳо
Санъат		
7D	7D041600	Санъатшиносӣ
7D	7D042100	Тарроҳӣ (Дизайн)
7D	7D042300	Арт-менечмент
Иқтисодиёт		
7D	7D050600	Иқтисодиёт
7D	7D050700	Менечмент
7D	7D051100	Маркетинг
7D	7D051300	Иқтисодиёти ҷаҳонӣ
Техника ва технология		
7D	7D070200	Автоматикунонӣ ва идоракунӣ
7D	7D070300	Низоми иттилоотӣ
7D	7D070400	Техникаи ҳисоббарор ва таъминоти барномавӣ
7D	7D070500	Моделсозии математикӣ ва компютерӣ
7D	7D075100	Информатика, техникаи ҳисоббарор ва идоракунӣ
7D	7D072400	Мошинҳои технологӣ ва таҷҳизотҳо (аз рӯи соҳаҳо)
7D	7D072600	Технология ва лоиҳакашии маҳсулоти саноати сабук (аз рӯи соҳаҳои татбиқ)
7D	7D072700	Технологияи маҳсулоти хӯрока (аз рӯи соҳаҳои татбиқ)
7D	7D073200	Стандартикунонӣ ва сертификатсия (аз рӯи соҳаҳо)
7D	7D073300	Технология ва лоиҳакашии маҳсулоти нассочӣ
7D	7D073500	Бехатарии озӯқаворӣ